

พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

Ethical behavior of students Mahamakut Buddhist University Isan Campus

จักรี ศรีจารุเมธีญาณ¹, พระครูสุธีจริยวัฒน์², เอกชาตรี สุขเสน³, พระมหาชัยชนะ บุญนาดี⁴ และ พระศุภวัฒน์ เกตุกระเทิก

Chakkree Srucharumedhiyan¹, Phrakhrusutheejarayat², Akchatree Suksen³, Phramaha Chaichana

Boonnadee⁴ and Supawat Ketkatuk⁵

^{1,4}หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

²หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

³หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

⁵หลักสูตรสาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์นครราชสีมา

^{1,4} Bachelor of Public Administration Program, Mahamakut Buddhist University, Northeastern Campus, Thailand

² Doctor of Education Program, Mahamakut Buddhist University, Northeastern Campus, Thailand

³ Master of Education Program, Mahamakut Buddhist University, Northeastern Campus, Thailand

⁵ Buddhism Teaching Program, Mahamakut Buddhist University, Nakhon Ratchasima College of Religion, Thailand

¹ Corresponding Author, E-mail: chakkree.sri@mbu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5522-5117>

² E-mail: sakorn2514@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-3578-4129>

³ E-mail: akchatree@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-1481-9901>

⁴ E-mail: chaichana_1994@icloud.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-9994-7148>

⁵ E-mail: supawat.sukhawattano@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-7589-3670>

Received 12/06/2023

Revised 15/06/2023

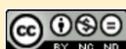
Accepted 20/06/2023

บทคัดย่อ

ปัจจุบันอุดมศึกษาไทยยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเป็นอย่างมาก เพราะนักศึกษามีส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอนตลอดจนการบริหารจัดการ ดังนั้นบทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน และ 2) ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 960 คน ใช้วิธีการการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากร โดยถือว่าทุก ๆ หน่วยหรือทุก ๆ สมาชิกในประชากรมีโอกาสจะถูกเลือกเท่า ๆ กัน ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 282 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า (1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 169 คน คิดเป็นร้อยละ 59.9 เพศชาย 113 คน คิดเป็นร้อยละ 40.1 ส่วนใหญ่ผู้ศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ

[555]

Citation:

จักรี ศรีจารุเมธีญาณ, พระครูสุธีจริยวัฒน์, เอกชาตรี สุขเสน, พระมหาชัยชนะ บุญนาดี และ พระศุภวัฒน์ เกตุกระเทิก. (2566). พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 555-574

Srucharumedhiyan, C., Phrakhrusutheejarayat, P., Suksen, A., Boonnadee, C., & Ketkatuk, S., (2023). Ethical behavior of students Mahamakut Buddhist University Isan Campus. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 555-574; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.207>

63.5 และ ส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสูงกว่า 3.00 จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 59.6 (2) พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความเมตตา กรุณา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความซื่อสัตย์ และน้อยที่สุดคือ ด้านความมีระเบียบวินัย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านความรับผิดชอบ ท่านมีความรับผิดชอบต่อทรัพย์สินของส่วนรวม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านความซื่อสัตย์ พบว่า ท่านมีความซื่อสัตย์รู้จักเคารพและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านความมีระเบียบวินัย พบว่า ท่านเคารพกฎกติกาการแข่งขัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านความเมตตา กรุณา พบว่า ท่านช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านความเสียสละ พบว่า ท่านบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านความสามัคคี พบว่า ท่านรักหมู่คณะ มีจิตอาสา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3) ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน กับพฤติกรรมทางจริยธรรม พบว่า นักศึกษาที่มีเพศ และคณะที่ศึกษาต่างกัันมีพฤติกรรมทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัันมีพฤติกรรมทางจริยธรรมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

คำสำคัญ: พฤติกรรมทางจริยธรรม; นักศึกษา

Abstract

At present, Thai higher education still focuses on the development of morality. Student ethics are very important to the development of Mahamakut Buddhist University because students play an important role in teaching and management as well as administration. Thus, the objectives of this research were 1) to study the ethical behavior of students. Mahamakut Buddhist University Isan Campus 2) to examine and compare the ethical behavior of students at Mahamakut Buddhist University Isan Campus Classified by Individual Factors. The population used in this study was Mahamakut Buddhist University Isan Campus. Northeastern campus studying for an undergraduate degree in the academic year 2022, 960 people, using simple random sampling, is a random sample from the population, which assumes that each unit or each member in the population has an equal chance of being selected, which the sample consisted of 282 people. The statistical data used in the data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The results show that; (1) The majority of responders were 169 females (59.9 percent) and 113 men (40.1 percent). The majority of them (63.5 percent) studied at the Faculty of Education, and the majority of them (168 individuals) obtained a GPA better than 3.00. accounted for 59.6%. (2) Mahamakut Buddhist

[556]

Citation:

จักรี ศรีจารุเมธีญาณ, พระครูสุจริยวัฒน์, เอกชาติ สุขเสน, พระมหาชัยชนะ บุญนาดี และ พระศุภวัฒน์ เกตุกระทีก. (2566). พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 555-574

Sicharumedhyan, C., Phrakhrusutheejariyawat, P., Suksen, A., Boonadee, C., & Ketkatuk, S., (2023). Ethical behavior of students Mahamakut Buddhist University
Isan Campus. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 555-574; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.207>

University Isan Campus students' ethical behavior Overall, the average was very high. When each side was examined separately, it was noticed that compassion had the highest mean, followed by honesty, and discipline had the lowest. When each argument was considered, it was discovered that you are liable for public property. had the best overall average in terms of honesty, it was determined that he was truthful, understood how to respect people, and did not violate their rights. had the best overall average Regarding discipline, it came to light that he followed the competition's regulations. had the best overall average in terms of compassion, he discovered that he was able to assist others. had the most favorable overall average It has been identified that sacrifice. And (3) The results are a comparison of personal parameters of Mahamakut Buddhist University Isan Campus students in the Northeastern Campus with ethical conduct. and various faculties have distinguished ethical standards. There was statistical significance at the .05 level. There was no variation in ethical behavior comparing students with ranging grade point averages. This contradicts the specified research hypothesis.

Keywords: The Ethical Behavior; Students

บทนำ

ในสภาวะปัจจุบันโลกอยู่ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันกันอย่างสูง ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ และในฐานะที่ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างรุนแรงนี้ โดยได้รับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง อันจะเห็นได้ชัดจากปัญหาและสภาพของวิกฤติการณ์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในปัจจุบัน จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจว่าในสภาวะแบบนี้ องค์กรควรมีการปรับตัว เปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองอย่างไร เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงยั่งยืน มีสันติสุข และสามารถเอาชนะวิกฤติการณ์ทางด้านต่าง ๆ ที่เรากำลังเผชิญอยู่ได้ (พระมหาขวัญชัย สุนทรโต (ปางทสวัสดิ์), 2560 : 315)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาในมาตรา 6 ไว้ว่า (พระมหาขวัญชัย สุนทรโต (ปางทสวัสดิ์), 2560 : 315) การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) ได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษาไว้ว่า สถาบันอุดมศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรม มีความเป็นผู้นำ มีจิตสำนึกแบบผู้ประกอบการ มีความคิดและวิจรรณญาณ มีความริเริ่มสร้างสรรค์ มีวินัย มีความรับผิดชอบ นำไปสู่การพัฒนา

[557]

Citation:

จักรี ศรีจารุเมธีญาณ, พระครูสุจริยวัฒน์, เอกชาติ สุขเสน, พระมหาชัยชนะ บุญนาคี และ พระศุภวัฒน์ เกตุกระทีก. (2566). พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 555-574

Sicharumedhiyan, C., Phrakhrusutheejariyawat, P., Suksen, A., Boonnadee, C., & Ketkatuk, S., (2023). Ethical behavior of students Mahamakut Buddhist University Isan Campus. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 555-574; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.207>

ประเทศไทยได้จุดมุ่งหมายของการศึกษาและวิสัยทัศน์ของการพัฒนาประเทศที่สำคัญใน พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) (จุมพิต ศรีวิวัฒนพงศ์, 2562 : 1) เน้นการพัฒนาคนให้เป็นทั้งคนดี คนเก่ง และพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรม แต่ จากสภาพการณ์ในปัจจุบันที่ความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ค่านิยม ต่อการศึกษาของบุคคลเปลี่ยนแปลงไป บุคคลในสังคมใส่ใจต่อการศึกษาหาความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาชีพ ที่จะนำไปสู่การประกอบอาชีพที่มีรายได้เป็นปึกแผ่น (โกวิท วรพิพัฒน์, 2554 : 39)

ความเป็นคนเก่ง คือ แนวทางที่จะนำไปสู่การมีโอกาสดีกว่าบุคคลอื่นกลายเป็นเป้าหมายของการศึกษา ของคนส่วนใหญ่การสร้างบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการเป็นเป้าหมายหลักของสถาบันการศึกษาทั่วไป แต่ความเป็นคนเก่งอย่างเดียวนั้นไม่พอ จะต้องเป็นคนดีด้วย (กิตติพันธ์ รุจิรกุล, 2552 : 64) ดังนั้น ค่านิยมของ บุคคลที่มีต่อการศึกษา นอกจากจะศึกษาเพื่อเป็นเครื่องมือไปสู่การประกอบอาชีพที่มีรายได้ สร้างตน สร้าง ฐานะแล้ว การศึกษาจะต้องพัฒนาคนในทางจิตใจ ความคิด และการดำเนินชีวิตให้เป็นคนที่สมบูรณ์ เป็นทั้งคน เก่งและคนดี ถึงพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม

คุณธรรม คือ รากฐานของพฤติกรรมที่ดี และถูกต้อง บุคคลไม่อาจมีความยุติธรรม ซื่อสัตย์สุจริต หรือ สัจจะอย่างยั่งยืน (จักรี ศรีจารุเมธีญาณ, 2561 : 21) หากผู้บริหารขาดคุณสมบัติข้อนี้ การสร้างระบบคุณธรรม ให้เกิดขึ้นในองค์กรก็ยากจะทำได้ ไม่ว่าองค์กรแห่งนั้นจะเขียนกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษรละเอียด เพียงใดก็ตาม ระบบคุณธรรมไม่อาจเกิดขึ้นได้เพราะตัวหนังสือ แม้ว่าการเขียนขึ้นมาเป็นตัวหนังสือที่มีความ จำเป็นและสำคัญ เพราะกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษรนั้นสามารถจะตีความได้ และการตีความก็ขึ้นอยู่กับ ดุลยพินิจของผู้ตีความ ด้วยเหตุนี้ หากผู้ตีความขาดคุณสมบัติเรื่องคุณธรรม หรือมีน้อย โอกาสที่จะตีความ เข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดด้วยความอคติ หรืออิงผลประโยชน์ก็เกิดขึ้นได้ไม่ยากนัก การที่ผู้บริหารจะสร้าง จิตสำนึกในเรื่องนี้ขึ้นได้นั้น ต้องอาศัยการฝึกฝนด้วยจิตใจที่มั่นคง ไม่ออกแวกต่อผลประโยชน์ (ลาภ ยศ ชื่อเสียง ตำแหน่ง อำนาจ หรือ เงินทอง) ที่ล่อ หรือรออยู่ข้างหน้า สำหรับการฝึกฝนจิตใจให้มีคุณธรรมนั้นต้อง อาศัยหลักแห่งธรรมไม่ว่าจะเป็นของศาสนาใดก็ได้ หรือวิธีปฏิบัติธรรมด้วยการยกระดับจิตใจให้สูงขึ้นวันละวัน ละน้อยซึ่งการบริหารด้วยระบบคุณธรรมมีแต่จะสร้างความเจริญรุ่งเรือง ก้าวหน้า และมั่นคงให้กับองค์กร เพราะเป็นที่เชื่อถือ ไว้วางใจจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์กรธุรกิจ ทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นพนักงาน ลูกค้า คู่ค้า หรือผู้ลงทุน ฯลฯ

ปัจจุบันอุดมศึกษาไทยยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตไม่เท่าที่ควร โดยเฉพาะด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความซื่อสัตย์ ความเชื่อมั่นในตนเอง เนื่องจากคุณภาพในการทำงาน ของบัณฑิตขึ้นอยู่กับคุณลักษณะดังกล่าว (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน, 2550 : 16) จริยธรรม ของนักศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเป็นอย่างมาก เพราะนักศึกษามี ส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ ถ้านักศึกษามีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เช่น ติด

.....

อบายมุข ประพฤติผิดศีลธรรม ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นเหตุให้ไม่สามารถจะพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพได้ อันจะส่งผลให้นักศึกษาไม่สามารถศึกษาให้จบตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้

ด้วยเหตุนี้ คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษา เพื่อจะได้ทราบถึงระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมมากน้อยเพียงใด แตกต่างกันหรือไม่ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาจริยธรรมนักศึกษา นอกจากนี้ยังช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนของนักศึกษาให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นทั้งคนเก่ง คนดี และถึงพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เพื่อให้ นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิดของบุคคลที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายในจิตใจและภายนอก อาจทำไปโดยรู้ตัว ไม่รู้ตัว อาจเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และไม่พึงประสงค์ ผู้อื่นอาจสังเกตการณ์กระทำนั้นได้และสามารถใช้เครื่องมือทดสอบได้ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2546 : 573) ซึ่งความหมายนี้สอดคล้องกับเฉลิมพล ต้นสกุล ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง ปฏิกริยาและกิจกรรมทุกชนิดที่มนุษย์แสดงออกทางรูปธรรม นามธรรม ตลอดเวลา สังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัส วาจา และการกระทำสามารถแบ่งพฤติกรรมออกได้เป็น 2 ประเภท คือ พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) ซึ่งเป็นการกระทำที่สังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัสหรืออาจใช้เครื่องมือช่วยและพฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ บุคคลอื่นไม่สามารถสังเกตได้ (เฉลิมพล ต้นสกุล, 2541 : 2)

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำที่สังเกตได้ เช่น การพูด การเดิน การเต้นของหัวใจ การรับรู้ การคิด การจำ และการรู้สึก การกระทำที่สังเกตไม่ได้ เช่น ผู้กระทำรู้ตัว ไม่รู้ตัว หรือเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ เป็นการกระทำเพื่อตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคลซึ่งสัมพันธ์กับสิ่งกระตุ้นภายในและภายนอก (โยธิน ศันสนยุทธ และคณะ, 2533 : 3) นอกจากนี้ Goldenson, Robert M. (1984 : 90) ได้ให้คำจำกัดความของพฤติกรรมไว้ว่า เป็นการกระทำหรือตอบสนองการกระทำทางจิตวิทยาของแต่ละบุคคลและเป็น

ปฏิสัมพันธ์ในการตอบสนองสิ่งกระตุ้นภายในหรือภายนอก รวมทั้งเป็นกิจกรรมการกระทำต่างๆที่เป็นไปอย่างมี
จุดหมาย สังเกตเห็นได้ หรือเป็นกิจกรรมการกระทำต่าง ๆ ที่ได้ผ่านการใคร่ครวญแล้ว หรือเป็นไปอย่างไม่รู้ตัว

สรุปได้ว่า **พฤติกรรม** หมายถึง การกระทำของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ ต่อบุคคลและต่อสถานการณ์ต่าง
ๆ อันเป็นผลมาจากความรู้และเจตคติต่อสิ่งนั้น ๆ

แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม

พุทธทาสภิกขุ (2553 : 95) อรรถาธิบายความหมายของคำว่า “จริยธรรม” แปลว่า เป็นสิ่งที่พึง
ประพฤติจะต้องประพฤติในส่วนศีลธรรมนั้น หมายถึง สิ่งที่กำลังประพฤติอยู่หรือประพฤติแล้ว จริยธรรม หรือ
Ethics อยู่ในรูปของปรัชญา คือ สิ่งที่ต้องคิดต่องานนี้ ส่วนเรื่องศีลธรรม Morality นี้ต้องทำอยู่จริง ๆ เพราะ
เป็นปัญหาเฉพาะหน้า

ณัฐพงษ์ชัย ไทพงษ์พันธ์ (2550 : 3) ให้ความหมายไว้ว่า จริยธรรม เป็นแบบแผนของการกระทำที่
ถูกต้อง สิ่งที่เป็นความดีหลักเกณฑ์มาตรฐาน บรรทัดฐานและคุณค่าที่เกี่ยวข้องกับหลักการประพฤติปฏิบัติอัน
สืบเนื่องมาจากความนึกคิดที่รู้สึกผิดชอบชั่วดีรู้ว่าการกระทำใดถูกหรือผิด ควรหรือไม่ควรให้เหมาะสมตาม
กาลเทศะ ทั้งต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม

พุทธทาสภิกขุ (2505 : 187-188) ให้ความหมายไว้ว่า จริยธรรม แปลตามตัวพยัญชนะว่า ธรรมควร
ประพฤติ จร แปลว่า ความประพฤติ อัย ปัจจัย มีความหมายว่า ควร จริย แปลว่า ความประพฤติ จริยธรรม
แปลว่า สิ่งที่ควรประพฤติ สอดคล้องกับแนวคิดของพระเมธีธรรมาภรณ์ (2533 : 74) ได้อธิบายว่า คำว่า จริย
ธรรม แยกออกเป็น จริย + ธรรม คำว่า จริย หมายถึงความประพฤติ หรือกริยาที่ควรประพฤติ ส่วนคำว่า ธรรม มี
ความหมายหลายอย่าง เช่น คุณความดี หลักคำสอนของศาสนา หลักปฏิบัติ เมื่อนำคำทั้งสองมารวมกันเป็น
จริยธรรม จึงไว้ความหมายตามตัวอักษรว่า หลักแห่งความประพฤติ หรือ แนวทางของการประพฤติ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546 : 291) ให้ความหมาย
ของคำว่า “จริยธรรม” หมายถึงธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์
(ชำระ – เพิ่มเติม ช่วงที่ 1/ยุคที่: 57) ให้ความหมายของคำว่า “จริยธรรม” หมายถึง ธรรม คือ ความประพฤติ
การดำเนินชีวิต ธรรมที่เป็นข้อประพฤติ ปฏิบัติศีลธรรมหรือกฎศีลธรรม ความหมายตามบัญญัติสมัยปัจจุบัน
กำหนดให้ จริยธรรมเป็นคำแปลสำหรับคำ ภาษาอังกฤษว่า Ethics นอกจากนี้ยังให้ความหมายว่า จริยะ หรือ
จริยธรรมอันประเสริฐ เรียกว่า พรหมจริยะ แปลว่า ความประพฤติอันประเสริฐ หมายถึง มรรคมืองค์ 8 หรือ
ศีล สมาธิ ปัญญา

เสฐียรพงษ์ วรรณปก (2540 : 18 – 19) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมว่า จริยธรรมเป็นสมุหนาม
(คำเรียกรวม) ของสิ่งที่ควรประพฤติทั้งหลาย โดยสามารถแยกรายละเอียดว่า สิ่งที่ควรประพฤติเหล่านั้นมี
อะไรบ้าง ซึ่งเรียกว่า คุณธรรม เช่น เมตตา เป็นคุณธรรมข้อหนึ่ง กรุณา เป็นคุณธรรมข้อหนึ่ง ขันติ เป็น

คุณธรรมข้อหนึ่ง รวม เมตตา กรุณา และขันติ เรียกว่า จริยธรรม ฉะนั้น จริยธรรม จึงหมายถึง ความดีงาม สิ่ง
ที่ควรประพฤติ

อรรถิณทร์ สันติชัยอนันต์ (2549 : 18) ได้ให้ความหมายของคำว่า “คุณธรรม” และ “จริยธรรม” มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด กล่าวคือ คุณธรรมเป็นสภาพความดีงามที่มีอยู่ในจิตใจของแต่ละบุคคลเป็นความรู้สึกรู้สึกนึกคิดที่จะประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดี ส่วนจริยธรรมเป็นความประพฤติที่ดีงามแสดงออกมาให้เห็นเป็นรูปธรรมกระทำ เพราะเป็นสิ่งที่ดีงามไม่ใช่กระทำเพราะมีกฎระเบียบหรือสถานการณ์บีบบังคับ

บุญมี แทนแก้ว (2550 : 168 – 170) อธิบายว่า จริยธรรม หมายถึง หลักแห่งความประพฤติที่เห็น
ว่าดีงามและถูกต้อง ในฐานะที่มนุษย์อยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อม และสิ่งแวดล้อมย่อมมีทั้งที่เป็นรูปธรรมและ
นามธรรม ดังนั้นมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมย่อมจะปะทะกันเกี่ยวข้องกันอยู่เสมอ ลักษณะของการปะทะกัน
เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมนั้นอาจจะเป็นไปในทางโหดร้าย บ่อนทำลาย หรือในทาง
สร้างสรรค์สันติสุขก็ได้

จักรี ศรีจารุเมธีญาณ (2561 : 9) ได้ให้ความหมายของคำว่า จริยธรรม คือ แนวทางหรือกฎเกณฑ์ในการ
ประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องดีงาม เป็นลักษณะที่สังคมต้องการ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม

ประภาศรี สีหอำไพ (2540 : 17-19) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมว่า จริยธรรม หมายถึง หลัก
ความประพฤติที่อบรมกิริยาและปลูกฝังลักษณะนิสัยดีไว้ในครรลองของคุณธรรมหรือศีลธรรม คุณค่าทาง
จริยธรรมชี้ให้เห็นความเจริญอกงามในการดำรงชีวิตอย่างมีระเบียบแบบแผนตามวัฒนธรรมของบุคคลที่มี
ลักษณะทางจิตใจที่ดีงาม อยู่ในสภาพแวดล้อมที่โน้มนำให้บุคคลมุ่งกระทำความดี ละเว้นความชั่ว มีแนวทาง
ความประพฤติอยู่ในเรื่องของความดี ความถูกต้อง ความควรในการปฏิบัติตนเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างสงบ
เรียบร้อย และเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น มีคุณธรรมและมโนธรรมที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดี โดยมีสำนึกที่จะใช้
สิทธิและหน้าที่ของตนตามค่านิยมที่พึงประสงค์

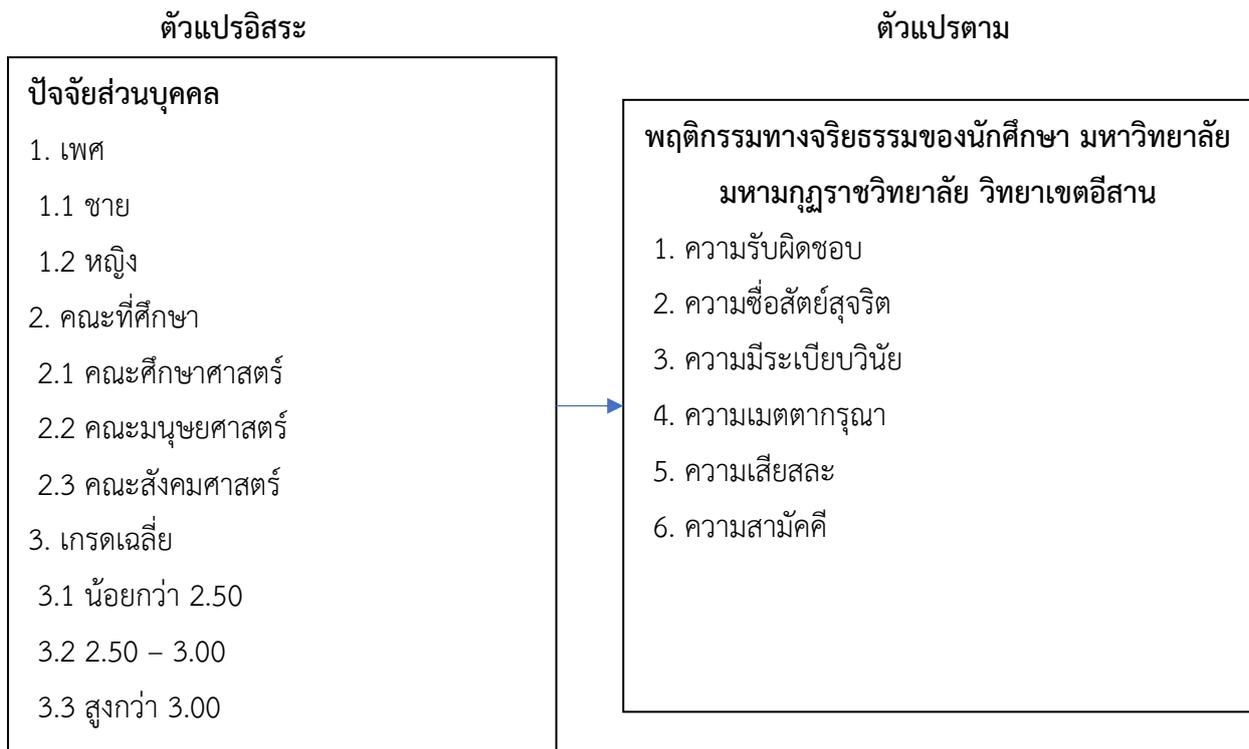
นอกจากนั้น Dictionary of Education ซึ่ง Good, Carter. V. (1973: 373) เป็นบรรณาธิการ ได้
สรุปความหมายจริยธรรมว่า จริยธรรม หมายถึง การประพฤติกรรมให้เข้ากับกฎเกณฑ์ หรือมาตรฐานของ
ความประพฤติที่ถูกต้อง

Eysenck, J.J., Arnold, W, and Meili, R. (1972: 413) ให้ความหมายของคำว่า จริยธรรม ไว้ใน 2
ระดับ คือ ในระดับบุคคล จริยธรรมจะหมายถึง กฎแห่งความประพฤติที่แต่ละคนยึดถือ และในระดับสังคม
จริยธรรมจะหมายถึงพฤติกรรมทุกรูปแบบที่เป็นที่ยอมรับของสังคมแต่ละสังคม ทั้งนี้จริยธรรมจะมีส่วน
เกี่ยวข้องกับการเกิดซูเปอร์อีโก้ (Superego) ในจิตไร้สำนึก และเป็นรากฐานของการเกิดอีโก้ ไรด์ล (Ego
Ideal) ในจิตสำนึก ซึ่งถ้าจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือจริยธรรมจะมีบทบาทในการพัฒนาธรรมชาติฝ่ายสูง และ
ควบคุมธรรมชาติฝ่ายต่ำในตัวมนุษย์

กล่าวโดยสรุป จริยธรรม คือ แนวทางการประพฤติปฏิบัติอันถูกต้องดีงาม ทั้งกาย วาจาใจ ที่บุคคลเลือกประพฤติปฏิบัติชอบทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อสังคม อันจะก่อให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเบื้องต้น ผู้วิจัยได้ผสมผสานแนวคิดทฤษฎี ผนวกกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีส่วนกับพฤติกรรมทางด้านจริยธรรม ซึ่งได้สร้างกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ประชากร คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 960 รูป/คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2565 ซึ่งคำนวณได้จากสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 727 - 728) จำนวน 282 รูป/คน และดำเนินการสุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยใช้วิธีเก็บแบบบังเอิญซึ่งให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของแต่ละคณะ/สาขาวิชาตามจำนวนที่กำหนดไว้ดังตารางข้างล่างนี้

ตาราง 1 แสดงถึงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สาขาวิชา	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
การปกครอง	142	42
การศึกษาปฐมวัย	125	37
การสอนพระพุทธศาสนา	31	9
การสอนภาษาไทย	175	51
การสอนภาษาอังกฤษ	140	41
การสอนสังคมศึกษา	141	41
ภาษาอังกฤษ	60	18
รัฐประศาสนศาสตร์	89	26
สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	57	17
รวม	960	282

ที่มา : ฝ่ายทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ณ วันที่ 26 กันยายน 2565

กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากประชากรแยกตามสาขาวิชา จากการเปิดตารางสำเร็จรูปในการคำนวณกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 727 - 728) จำนวน 960 รูป/คน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 โดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้

สูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e^2)}$$

เมื่อ n = กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

N = ประชากรของการวิจัย

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้มีค่าเท่ากับ .05

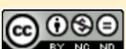
แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{960}{1 + (960 \times .05^2)} = 282$$

ดังนั้น การวิจัยในครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 282 ตัวอย่าง

[563]

Citation:

จักรี ศรีจารุเมธีญาณ, พระครูสุจริยวัฒน์, เอกชาติ สุขเสน, พระมหาชัยชนะ บุญนาดี และ พระศุภวัฒน์ เกตุกระทีก. (2566). พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 555-574

Sicharumedhyan, C., Phrakhrusutheejariyawat, P., Suksen, A., Boonnadee, C., & Ketkatuk, S., (2023). Ethical behavior of students Mahamakut Buddhist University Isan Campus. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 555-574; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.207>

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (Check List) ประกอบด้วยคำถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ คณะที่ศึกษา และเกรดเฉลี่ย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรม เพื่อสอบถามพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน มี 6 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความเมตตากรุณา ด้านความเสียสละ และด้านความสามัคคี เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบ 5 ระดับ มีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

เกณฑ์การประเมินความคิดเห็นในการแปลผลโดยการกำหนดช่วงคะแนน (Class Interval) (Best. J.W., 1963: 204 – 208) ที่เป็นค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับ มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับ น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

วิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัย: การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนดังนี้ (1) ศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด (3) นำแบบสอบถามเสนอที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา สาระสำคัญสอดคล้องกับจุดประสงค์กับข้อคำถามและนิยามศัพท์

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย: ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ (1) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) (2) หาค่าตรงความสอดคล้อง (IOC) โดยเลือกเอาเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ .50 ขึ้นไป พบว่า ข้อคำถามทุกข้อใน

แบบสอบถามมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 (3) นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาไปตรวจสอบแก้ไขเพื่อปรับปรุงอีกครั้ง (4) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) จำนวน 30 ชุด จากนั้นนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) มีค่าระหว่าง 0.20 - 0.91 (5) นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.96 (6) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล: ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้ (1) ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง (2) เข้าพบกลุ่มตัวอย่างเพื่อแนะนำตนเอง และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความร่วมมือพร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดในการตอบแบบสอบถาม รวรับแบบสอบถามด้วยตนเองแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างให้ได้ครบตามจำนวนพร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลทุกฉบับ (3) นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง พร้อมทั้งจัดทำลกรหัส (Coding) และตรวจสอบการลกรหัส และ (4) นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล: การศึกษาครั้งนี้ คณะผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังนี้ (1) ใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าความถี่ (Frequency) เป็นค่าจำนวนนับของข้อมูล ค่าร้อยละ (Percentage) เป็นค่าที่คำนวณได้จากจำนวนของข้อมูลทั้งหมดใช้วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อใช้แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้แปลความหมายของข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมาย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) เป็นค่าวัดความกระจายของข้อมูลโดยการหาจากข้อมูลทุกค่าที่มีการกระจายรอบ ๆ ค่าเฉลี่ย (ใช้คู่กับค่าเฉลี่ยเพื่อแสดงลักษณะการกระจายของข้อมูล) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : S.D.) (2) ใช้สถิติอ้างอิงในการทดสอบสมมติฐาน คือ t-test วิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศกับตัวแปรตามคือ พฤติกรรมทางด้านจริยธรรม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความเมตตากรุณา ด้านความเสียสละ และด้านความสามัคคี โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (เพื่อทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่าง 2 กลุ่ม) F-test วิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ คณะที่เรียน และเกรดเฉลี่ย ที่ศึกษาในตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมทางด้านจริยธรรม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความเมตตากรุณา ด้านความเสียสละ และด้านความสามัคคี โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (เพื่อทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่าง 3 กลุ่มขึ้นไป)

หลังจากได้ค่าสถิติแล้ว คณะผู้วิจัยได้นำผลจากการประมวลไปแปลค่าและสรุปเป็นประเด็นทั้งในส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันเป็นบทบาทที่สำคัญยิ่งของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ ตามแนวพระพุทธศาสนา และเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพสู่สังคมต่อไป

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

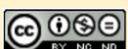
สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	113	40.1
หญิง	169	59.9
รวม	282	100
คณะที่ศึกษา		
คณะศึกษาศาสตร์	179	63.5
คณะมนุษยศาสตร์	18	6.4
คณะสังคมศาสตร์	85	30.1
รวม	282	100
เกรดเฉลี่ย		
น้อยกว่า 2.50	11	3.9
2.50 - 3.00	103	36.5
สูงกว่า 3.00	168	59.6
รวม	282	100

จากตาราง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 169 คน คิดเป็นร้อยละ 59.9 เพศชาย 113 คน คิดเป็นร้อยละ 40.1 ส่วนใหญ่ศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 63.5 และส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสูงกว่า 3.00 จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 59.6

2. ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

[566]

Citation:

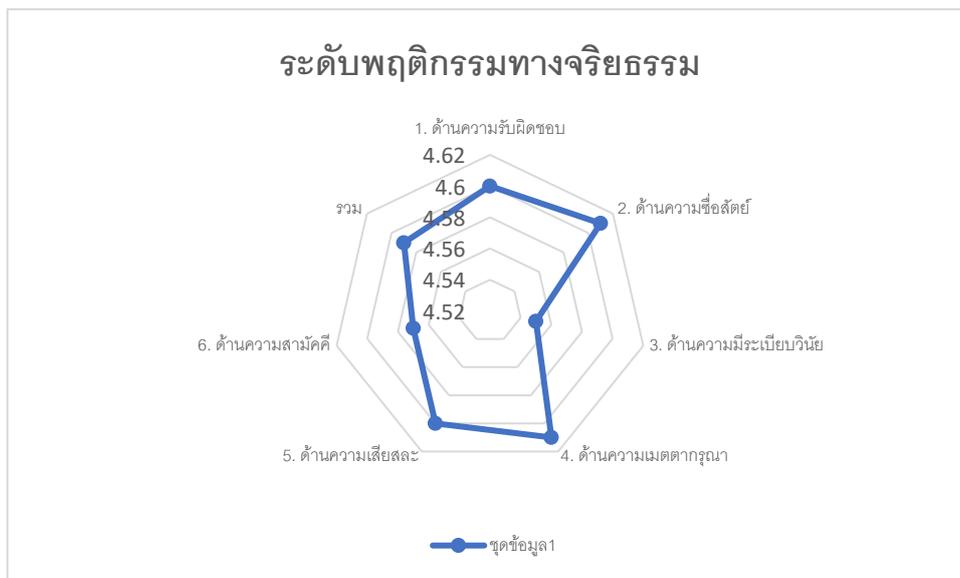

จักรี ศรีจารุเมธีญาณ, พระครูสุจริยวัฒน์, เอกชาติ สุขเสน, พระมหาชัยชนะ บุญชาติ และ พระศุภวัฒน์ เกตุกระทีก. (2566). พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 555-574

Sicharumedhayan, C., Phrakhrusutheejariyawat, P., Suksen, A., Boonnadee, C., & Ketkatuk, S., (2023). Ethical behavior of students Mahamakut Buddhist University Isan Campus. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 555-574; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.207>

ตาราง 3 แสดงระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตอีสาน โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม		ลำดับ	การแปลผล
	n = 282			
	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านความรับผิดชอบ	4.60	.40	4	มากที่สุด
2. ด้านความซื่อสัตย์	4.61	.41	2	มากที่สุด
3. ด้านความมีระเบียบวินัย	4.55	.45	6	มากที่สุด
4. ด้านความเมตตากรุณา	4.61	.45	1	มากที่สุด
5. ด้านความเสียสละ	4.60	.45	3	มากที่สุด
6. ด้านความสามัคคี	4.57	.49	5	มากที่สุด
รวม	4.59	.37		มากที่สุด

จากตารางพบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความซื่อสัตย์ และน้อยที่สุดคือ ด้านความมีระเบียบวินัย

ด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีความรับผิดชอบต่อทรัพย์สินของส่วนรวม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ท่านมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนที่มีต่อผู้อื่น และน้อยที่สุดคือ ท่านมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่พลเมือง

[567]

Citation:

จักรี ศรีจารุเมธีญาณ, พระครูสุจริยวัฒน์, เอกชาติ สุขเสน, พระมหาชัยชนะ บุญชาติ และ พระศุภวัฒน์ เกตุกระตัก. (2566). พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 555-574

Sicharumedhyan, C., Phrakrusutheejariyawat, P., Suksen, A., Boonadee, C., & Ketkatuk, S., (2023). Ethical behavior of students Mahamakut Buddhist University Isan Campus. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 555-574; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.207>

ด้านความซื่อสัตย์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีความซื่อสัตย์รู้จักเคารพและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น รองลงมาคือ ท่านมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น และน้อยที่สุดคือ ท่านมีความซื่อสัตย์ต่อการปฏิบัติตามคำสั่งของครูอาจารย์

ด้านความมีระเบียบวินัย โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านเคารพกฎกติกาการแข่งขัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ท่านปฏิบัติตามกฎหรือคำเตือนในที่สาธารณะ และน้อยที่สุดคือ ท่านปฏิบัติตนเป็นผู้รักษาวินัยในตนเองอย่างเคร่งครัด

ด้านความเมตตากรุณา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ท่านไม่เบียดเบียนผู้อื่นให้เป็นทุกข์และน้อยที่สุดคือ ท่านไม่ข่มขู่ ดุหมั่น เสียดสี พุดจาด้วยความเกรี้ยวโกรธเคียดแค้น

ด้านความเสียสละ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ท่านไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน และน้อยที่สุดคือ ท่านสละ แบ่งปันทรัพย์ เครื่องอุปโภค แก่ผู้ที่สมควรได้รับ

ด้านความสามัคคี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านรักหมู่คณะ มีจิตอาสา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ท่านรักหมู่คณะ มีใจหวังดี และน้อยที่สุดคือ ท่านเข้ามีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกิจการของส่วนรวม

3.ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยภาพรวม และรายด้านจำแนกตามเพศ

ตารางที่ 4 ตารางเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยภาพรวม และรายด้านจำแนกตามเพศ

พฤติกรรมทางจริยธรรม	เพศ				t	p-value
	ชาย		หญิง			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านความรับผิดชอบ	4.63	.36	4.58	.42	1.138	.256
2. ด้านความซื่อสัตย์	4.62	.38	4.60	.43	.313	.755
3. ด้านความมีระเบียบวินัย	4.60	.41	4.51	.47	1.750	.081
4. ด้านความเมตตากรุณา	4.61	.43	4.62	.47	-.200	.842
5. ด้านความเสียสละ	4.61	.45	4.59	.45	.407	.684
6. ด้านความสามัคคี	4.59	.47	4.56	.51	.488	.626
รวม	4.61	.33	4.58	.39	.766	.445

[568]

Citation:

จักรี ศรีจารุมณีญาณ, พระครูสุจริยวัฒน์, เอกชาตรี สุขเสน, พระมหาชัยชนะ บุญนาดี และ พระศุภวัฒน์ เกตุกระทีก. (2566). พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 555-574

Sicharumedhiyan, C., Phrakrusuthetheeriyawat, P., Suksen, A., Boonadee, C., & Ketkatuk, S., (2023). Ethical behavior of students Mahamakut Buddhist University Isan Campus. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 555-574; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.207>

จากตารางที่ 4 พบว่า โดยภาพรวม พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน นักศึกษาที่เป็นเพศชายมีพฤติกรรมทางจริยธรรมสูงกว่าเพศหญิง แต่เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรม แต่ละรายด้าน พบว่าเพศชาย และเพศหญิงมีพฤติกรรมทางจริยธรรมไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยภาพรวม จำแนกตามคณะ

ตารางที่ 5 ความแปรปรวนพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยภาพรวม จำแนกตามคณะ

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
ระหว่างกลุ่ม	2	4.492	2.246	18.034	.000
ภายในกลุ่ม	279	34.744	.125		
รวม	281	39.236			

*P ≤ .05

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมทางจริยธรรมตามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยภาพรวม จำแนกตามคณะ พบว่า มีความแตกต่างกัน

5. การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยภาพรวม จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

ตารางที่ 6 ความแปรปรวนพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยภาพรวม จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
ระหว่างกลุ่ม	2	1.614	.807	5.986	.003
ภายในกลุ่ม	279	37.622	.135		
รวม	281	39.236			

*P ≤ .05

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยภาพรวม จำแนกตามเกรดเฉลี่ย พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาได้เรียนรายวิชาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา คุณธรรมจริยธรรม เช่น รายวิชาพระไตรปิฎกศึกษา รายวิชาพุทธวิถีสยาม รายวิชาประวัติศาสตร์พุทธศาสนา และรายวิชาพระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์ เป็นต้น หรือนักศึกษาได้รับการฝึกฝนอบรมเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม จากการจัดโครงการของมหาวิทยาลัย และองค์กรอื่น ๆ เช่น วัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้เป็นภารกิจที่องค์กรต่าง ๆ สามารถจัดได้ตามเทศกาล เช่น ฮีตสิบสอง คอลสิบสี่ หรือ บุญประจำเดือน 12 เดือน นั่นเอง ซึ่งไม่สอดคล้องกับ กรณีการ ภิรมย์รัตน์ (2550 : 2, บทคัดย่อ) ได้ทำการ วิจัยเรื่อง “จริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในศตวรรษที่ 21” ผลการศึกษาพบว่า 1. พฤติกรรมทางจริยธรรมโดยรวม พบว่าระดับจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา อยู่ใน ระดับสูง 2. พฤติกรรมทางจริยธรรม รายด้าน พบว่าพฤติกรรมทางจริยธรรมส่วนใหญ่ของนักศึกษา อยู่ใน ระดับสูง มีจำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต ความประหยัดอดออม ความอดทน อดกลั้น ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ และความเสียสละ ส่วนพฤติกรรมทางจริยธรรมที่อยู่ในระดับปาน กลาง มีจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านความมีระเบียบวินัย 3. ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจริยธรรมของนักศึกษา กับตัวแปร เพศ ชั้นปีที่ศึกษา และคณะที่ศึกษา พบว่า 3.1 เพศ : พบว่าพฤติกรรมทางจริยธรรมมีความสัมพันธ์ กับตัวแปรเพศ จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านความขยันหมั่นเพียร ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความยุติธรรม และ ด้านความมีระเบียบวินัย 3.2 ชั้นปีที่ศึกษา : พบว่าพฤติกรรมทางจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับตัวแปรชั้นปีที่ ศึกษาจำนวน 2 ด้าน คือ ด้านความขยันหมั่นเพียรและด้านความเสียสละ 3.3 คณะที่ศึกษา : พบว่าพฤติกรรม ทางจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับตัวแปร คณะที่ศึกษา จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านความขยันหมั่นเพียร

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน กับพฤติกรรมทางจริยธรรม พบว่า

1) นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมทางจริยธรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่กำหนดไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นการใช้ความสามารถที่แสดงออกทางร่างกาย ซึ่งรวมถึงพฤติกรรมที่แสดงออก และสังเกตได้เป็นพฤติกรรมขั้นสุดท้ายที่บุคคลปฏิบัติออกมาโดยมีด้านความรู้ และด้านเจตคติเป็นตัวช่วยให้เกิด พฤติกรรมด้านการปฏิบัติที่ถูกต้อง แต่กระบวนการในการจะก่อให้เกิดพฤติกรรมนี้ต้องอาศัยระยะเวลาและการ ตัดสินใจหลายขั้นตอน เมื่อนักศึกษาได้ผ่านกระบวนการทางการศึกษาจึงอาจช่วยให้เกิดพฤติกรรมการปฏิบัติได้ เท่า ๆ กันระหว่างชายกับหญิง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปัญญา เมฆบุตร (2534 : 117-118) มีความเห็นว่า จริยธรรมมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมที่มีผลโดยตรงต่อสิ่งแวดล้อม ฉะนั้น จึงแบ่ง

จริยธรรมออกเป็น 3 ประเภทหลักที่สำคัญ คือ 1) จริยธรรมระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นคุณลักษณะทางความประพฤติที่มนุษย์ควรยึดถือต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) จริยธรรมระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ เน้นในเรื่องจริยธรรม 3) จริยธรรมระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม เน้นในเรื่องหน้าที่พลเมือง จริยธรรมนับเป็นหลักขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ทุกคนและทุกวงการวิชาชีพควรตระหนัก และยึดถือเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติ หากบุคคลใดหรือผู้ประกอบวิชาชีพใดขาดความมีจริยธรรม ก็อาจจะส่งผลให้เกิดความเสื่อมเสียต่อตนเอง วงการวิชาชีพ และเกิดผลกระทบที่ร้ายแรงต่อสังคมและประเทศชาติได้ จากแนวความคิดที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่า จริยธรรมมีความสำคัญทั้งต่อตนเองและสังคมส่วนรวม ช่วยพัฒนาจิตใจและพฤติกรรมของบุคคลให้เป็นพลเมืองดีใช้ความรู้ความสามารถที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข และไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น สามารถสร้างสรรค์คุณประโยชน์ต่าง ๆ แก่ตนเองและประเทศชาติได้อย่างมีหลักหรือแนวทางที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับแพรรัทธา เขียวชะอุ่ม (2548 : 27) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางจริยธรรมกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ คณะ หลักสูตร และเกรดเฉลี่ยแตกต่างกัน มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพฤติกรรมทางจริยธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) นักศึกษาที่มีคณะที่ศึกษาต่างกัมีพฤติกรรมทางจริยธรรมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเมื่อได้ศึกษาในสถาบันจำแนกตามคณะที่ศึกษาแล้วแต่ละคณะล้วนแต่ให้ความสำคัญกับการดำเนินชีวิตตามหลักคุณธรรมจริยธรรมขั้นพื้นฐาน 3 ประการ คือ (สุนน อมรวินวัฒน์, 2526 : 60) 1) แบบวิถีดำรงชีวิตของคนไทย หรืออาจเรียกว่า วัฒนธรรมไทย เช่น การรักสงบ เมตตากรุณา สามัคคี กตัญญูกตเวที 2) หลักการดำรงชีวิต ซึ่งอาจหมายถึงศาสนาก็ได้ หรืออาจหมายถึงหลักการอื่นลัทธิธรรมเนียมต่าง ๆ ซึ่งอาจไม่ใช่ศาสนาก็ได้ 3) สภาพความเปลี่ยนแปลงและปัญหาของสังคมไทย วิธีการที่จะแก้ปัญหาของชีวิตและสังคม จริยธรรมของบุคคลมีพื้นฐานมาจากอิทธิพลของสังคมมากกว่าอิทธิพลของพันธุกรรม กล่าวคือ บุคคลที่เกิดมาในแต่ละสังคมจะต้องเรียนรู้และยอมรับจริยประเพณีในสังคมของตน ซึ่งจะแตกต่างจากจริยประเพณีของสังคมอื่น ๆ ไม่น่ามากนัก ฉะนั้นจึงเห็นได้ว่าแหล่งกำเนิดที่สำคัญของจริยธรรมก็คือสังคม หรือผู้ที่แวดล้อมนั่นเอง ซึ่งไม่สอดคล้องกับแพรรัทธา เขียวชะอุ่ม (2548 : 27) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางจริยธรรมกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ คณะ หลักสูตร และเกรดเฉลี่ยแตกต่างกัน มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพฤติกรรมทางจริยธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) นักศึกษามีเกรดเฉลี่ยต่างกันมีพฤติกรรมทางจริยธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบทบาทของการศึกษา คือการ

พัฒนาทางด้านจิตใจเพื่อเสริมสร้างกำลังคนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามที่ระบบเศรษฐกิจและสังคมต้องการปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือการศึกษาเพื่ออบรมฝึกฝนการนำสติปัญญาไปใช้เป็นประโยชน์แก่กล้ามากขึ้น พยายามแสวงหาจุดมุ่งหมายให้แก่ชีวิต คือความเป็นอยู่อย่างดีที่สุด หรือการมีอิสรภาพ การศึกษาจึงเป็น “กิจกรรมของชีวิต โดยชีวิต เพื่อชีวิต เป็นความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและรู้จักเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กัน” ซึ่งสอดคล้องกับแพรวภัทรา เขียวชะอุ่ม (2548 : 27) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางจริยธรรมกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ คณะ หลักสูตร และเกรดเฉลี่ยแตกต่างกัน มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพฤติกรรมทางจริยธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเมตตากฎหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด จากข้อค้นพบนี้คณะผู้บริหารและคณาจารย์มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษารักษามาตรฐานพฤติกรรมทางจริยธรรมให้อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนน้อยที่สุดคือ ด้านความมีระเบียบวินัย การเป็นนักศึกษาสมควรอย่างยิ่งที่ต้องมีระเบียบวินัยในตนเอง แต่ผลการวิจัยกลับออกมาต่ำกว่าทุกด้าน การศึกษาระดับปริญญาตรีต้องใช้ความอดทนเพื่อศึกษาให้จบตามหลักสูตร หากไม่มีระเบียบวินัยก็อาจทำให้ยากต่อการศึกษาจนจบได้ ดังนั้นคณะผู้บริหาร คณาจารย์ต้องส่งเสริมให้นักศึกษามีจริยธรรมในด้านนี้ เช่น การกวดขันวินัยนักศึกษา จัดกิจกรรมเสริม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

- 1) ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาในการนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
- 2) ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการนำหลักธรรมไปปฏิบัติและทำการพัฒนาพฤติกรรมเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้นักศึกษามีการนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์. (2550). *จริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาในศตวรรษที่ 21. รายงานการวิจัย. ทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.*
- กิติพันธ์ รุจิรกุล. (2552). *พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.*
- โกวิท วรพิพัฒน์. (2554). *การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร. พิธีรพัฒนาการพิมพ์.*
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. (2550). *การวัดและประเมินผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา. กรมการศาสนา*
- จักรี ศรีจารุเมธีญาณ. (2561). *คุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน. รายงานการวิจัย. ทุนสนับสนุนจากโครงการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.*
- จุมพิต ศรีวัฒนพงศ์. (2562). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต หลักสูตรภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.*
- เฉลิมพล ต้นสกุล, (2541). *พฤติกรรมศาสตร์สาธารณสุข. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.*
- ณัฐพงศ์ชัย ไทรพงษ์พันธ์. (2550). *การสังเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมสำหรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาด้วยการวิเคราะห์อภิมาน. ม.ป.ท.*
- บุญมี แทนแก้ว. (2550). *จริยศาสตร์ (ETHICS). พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์.*
- ประภาศรี สีหอำไพ. (2540). *พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ปัญญา เมฆบุตร. (2534). *จริยธรรมกับสิ่งแวดล้อม. วารสารการวิจัยเพื่อการพัฒนา กรมการฝึกหัดครู, กระทรวงศึกษาธิการ. 15, 2534: 117-118*
- พระเมธีธรรมาภรณ์ (2533). *ระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ไทย. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*
- พระมหาขวัญชัย สุนโท (ปางทสวัสดิ์). (2560). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวพุทธวิธีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 8 (2), 314-329.*
- พุทธทาสภิกขุ. (2505). *แนะนำจริยธรรม. กรุงเทพฯ : ชุมชนสงเสริมจริยศึกษา.*
- พุทธทาสภิกขุ. (2553). *พุทธทาสแนะนำจริยธรรมร่วมสมัย ชุดที่ 3 จุดหมายปลายทางและตัวแท้ของจริยธรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดวงตะวัน.*

- แพรรักษา เขียวขุ่ม. (2548). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางจริยธรรมกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม*. ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยสยาม.
- โยธิน ศันสนยุทธ และคณะ. (2533). *จิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์.
- สุมน อมรวิวัฒน์. (2526). *กรณีศึกษาเพื่อการเรียนการสอนส่งเสริมคุณธรรมจรรยาแห่งวิชาชีพครู*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสฐียรพงษ์ วรรณปก. (2540). *พุทธวิธีสอนจากพระไตรปิฎก*. นนทบุรี: บริษัท เพชรรุ่งการพิมพ์ จำกัด.
- อรพินทร์ สันติชัยอนันต์. (2549). *การศึกษาคุณธรรมและจริยธรรมของนิสิตนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Best, J.W., (1963). *Research in Education*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Eysenck, J.J., Arnold, W, & Meili, R. (1972). *Encyclopedia of Psychology*. London: Search Press Limited.
- Goldenson, R.M. (1984). *Longman Dictionary of Psychology and Psychiatry*. New York: Longman.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw Hill
- Yamane, T., (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: New York: Harper & Row.